

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

360

Vragen van de leden **Jan Vos** en **Mei Li Vos** (beiden PvdA) aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *het bericht dat Duitsland 300 miljard verdient met duurzame producten en diensten* (ingezonden 26 september 2012).

Antwoord van minister **Verhagen** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) (ontvangen 25 oktober 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht: «Schone technologie zorgt voor nieuw wirtschaftwunder in Duitsland?»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat er naast kosten ook enorme opbrengsten en banen te behalen zijn als langdurig wordt geïnvesteerd in duurzame technologie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja. Het is bekend dat de kosten van investeringen met name in Duitsland zeer hoog zijn, dat is ook de reden dat dit kabinet gekozen heeft voor een tweesporenbeleid. Aan de ene kant de SDE+ gericht op het zo kosteneffectief mogelijk uitrollen van hernieuwbare energie en aan de andere kant het topsectorenbeleid gericht op het stimuleren van innovatie op die gebieden waar Nederland goed in is. In het topsectorenbeleid is duurzame technologie een belangrijk onderwerp, dat in belangrijke mate geagendeerd is bij de topsector Energie (in samenwerking met bijvoorbeeld de topsector High Tech Systems en Materialen). De aanpak richt zich daarbij hoofdzakelijk op hernieuwbare energie en energiebesparing. Op het gebied van hernieuwbare energie is de aanpak gericht op het versneld ontwikkelen en rendabel maken van hernieuwbare energietechnologieën. Innovatie is noodzakelijk om hernieuwbare energie concurrerend te maken. Bedrijven kunnen profiteren door deze technieken te verkopen in binnen en buitenland. Daarmee wordt de nadruk verlegd van het bevorderen van hernieuwbare energie via dure en

¹ <http://www.trouw.nl/tr/nl/5151/Vincent-wil-zon/article/detail/3318874/2012/09/19/Schone-technologie-zorgt-voor-nieuw-Wirtschaftswunder-in-Duitsland.dhtml>

ineffectieve exploitatiesubsidies voor technieken die nog niet rendabel zijn, naar het bevorderen van innovatie. Bij energiebesparing richt innovatie zich op zuinigere processen in de industrie en besparing in de gebouwde omgeving.

Op het gebied van fossiele energie is de aanpak gericht op het benutten van de bijzondere positie van Nederland als gasland. Nederland beschikt over ruime gasvoorraden, een hoogwaardige infrastructuur en veel expertise en kennis op het gebied van gas. Het kabinet wil deze positie verzilveren door Nederland te

positioneren als gasrotunde van (Noordwest) Europa. Dit levert niet alleen bedrijvigheid en banen op, maar versterkt ook de leveringszekerheid.

Vraag 3

Bent u bereid om de Algemene Energieraad te vragen of zij, naast zijn interessante advies over de kosten van duurzame energie, ook de opbrengstenkant voor Nederland in kaart kunnen brengen?

Antwoord 3

Zoals onder vraag twee opgemerkt is het versterken van de concurrentiekracht en de bedrijvigheid een belangrijk aandachtspunt in het topsectorenbeleid. Ik zie daarom op dit moment geen aanleiding de Algemene Energieraad om advies te vragen hierover.

Vraag 4

Zoekt u aansluiting bij de Duitse regering om net als haar te komen tot een volledig duurzame energievoorziening in 2050? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Uitgangspunt van het energiebeleid is een CO₂-arme economie in 2050. In de EU is de ambitie afgesproken om in 2050 80 tot 95% CO₂-reductie ten opzichte van 1990 te bereiken. In de praktijk betekent dit dat de energievoorziening in 2050 CO₂-neutraal zal moeten zijn.

Verskillende scenario's geven uiteenlopende beelden over de weg naar 2050 toe. Dat heeft te maken met de «fundamentele» onzekerheid over de ontwikkeling van nieuwe technologieën en toekomstige marktprijzen. Het kabinet streeft hierbij naar een evenwichtige mix van groene en grijze energie in een geïntegreerde energiemarkt. Landen moeten daarbij profiteren van hun comparatieve voordelen. Dat leidt tot een zo goedkoop mogelijk energiemix in Europa.

Fossiele brandstoffen zullen de komende decennia nodig blijven. Dit sluit reductie van CO₂-uitstoot geenszins uit. Het kabinet ziet het Europese systeem voor emissiehandel (ETS) als het belangrijkste instrument om de CO₂-uitstoot in de EU te verminderen. Onder een goed werkend ETS-systeem is het aan marktpartijen om de meest efficiënte technologie te kiezen, om te zorgen dat de reductie van CO₂-uitstoot wordt bereikt tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Het bereiken van CO₂-reductie gebeurt dan via een combinatie van een toenemend aandeel hernieuwbare energie, energiebesparing, kernenergie en CO₂-afvang en -opslag. Het kabinet biedt dan ook ruimte aan alle energie-opties, onder strikte randvoorwaarden om te komen tot een CO₂-arme economie in 2050 en veiligheid en milieu te waarborgen.